

Posudek bakalářské práce

Autor/ka práce: Klára Žantová

Název práce: IDENTITA “NEMOCNÉ ŽENY” V UMĚLECKÉ A KURÁTORSKÉ POST-PRAXI

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Tereza Stejskalová

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně– F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce. A.....

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu A

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu..A

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol..A

Jazyková a stylistická úroveň práce. B

Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě)...A

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava..A

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru...A

Celkové hodnocení bakalářské práce A

Slovní hodnocení bakalářské práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Obsáhlostí svého výzkumu a hloubkou analýzy přesahuje práce Kláry Žantové zcela nároky pro bakalářskou práci na FAMU. Jde v podstatě o velice dobrou diplomovou práci a to i vzhledem ke svému rozsahu. Výchozím teoretickým bodem práce je “Teorie nemocné ženy” od Joanny Hedvy a obecněji kritické feministické přístupy k nemoci a zdraví, které vnímají “nemoc” vždy v kontextu společenském a systémovém, především (ale nejen) jako vzpouru těla proti společenským podmínkám, v nichž žijeme. Tento přístup kritizuje převládající “ableismus”, který poměruje všechna společenská pravidla a podmínky kritériem zdravé, autonomní, soběstačné bytosti, která nemá žádné nestandardní potřeby, nijak nevybočuje z normy (sociální, genderové, atd.) a nemá vůči ostatním žádné pečující závazky. Kurátorské a umělecké přístupy, které práce popisuje, se zakládají na přesvědčení o esenciální zranitelnosti lidských těla, jejich vzájemné provázanosti, stejně jako jejich závislosti na životním prostředí, lidských i nelidských bytostech, sociálních institucích a infrastrukturách, atd. Gró práce spočívá v následujícím: vnímají-li aktéři uměleckého pole uměleckou praxi z této perspektivy, charakter této praxe se zásadně proměňuje a spolu s ním i povaha samotné umělecké instituce. Umění se stává formou sociální praxe. Stává se místem “consciousness-raising” účastníků z různých společenských sfér, místem vnímání “nemoci” i “zdraví” v kontextu situovanosti člověka ve společnosti - jeho/jejího genderu, třídy, kulturního původu, atd. Galerie se stává místem, kde je možné se “hojit,” vyvíjet formy radikálních terapií nebo společenských alternativ vůči ableistické společnosti. Mění se tak funkce umělce, kurátora i

dalších aktérů. Jak píše například Klára o kolektivu Canaries: “Kombinuje pracovní a výstavní formáty, přetváří galerie ve výzkumné laboratoře, prostory pro vytváření sociálních imaginací, využívá kolektivní kurátorství jako nástroj péče a pracuje s uměním za jeho reprezentací.” Klára tyto přístupy ale jen neadoruje, ale přistupuje k nim kriticky. Ukazuje, nakolik tyto experimenty zůstávají v uměleckém prostředí jen experimenty a jak se ukazuje, že umělecké prostředí, které je notoricky podfinancované, tělesně i mentálně náročné a v zásadě nepečující, není místem, kde je možné tyto představy a experimenty přetavit v něco systémovějšího nebo dlouhodobě udržitelného. Klára to pojmenovává takto: “Ačkoliv jsou vznikající alternativní uskupení nosným zdrojem, prostorem pro prozkoumávání jiných forem kolektivní organizace a emancipační zázemí pro utlačované skupiny, jsou stále reakcí na akutní nedostatek systémových řešení, jsou místy pro přechodná řešení. Neměla by ani nemůžou představovat trvalé řešení, ale mohou sloužit uměleckým i jiným institucím jako nosný zdroj informací pro jejich proměnu, podněcovat vyvíjení tlaku na systémovější měřítko a doprovázet jeho politickou proměnu.”

Práce je dobře napsaná, promyšlená, v lokálním prostředí rozhodně inspirativní a objevná. Mám k ní jedinou kritičtější poznámku nebo spíš podnět k diskusi. Jde o absolutní absenci zdrojů odjinud než je západní Evropa. Někdo by proto mohl namítnout, že se jedná jen o další “export” feministických a dekolonizačních myšlenek ze Západu. Bylo by proto zajímavé najít na to nějakou odpověď (a v diskusi nad prací se o to můžeme pokusit). Je to rozhodně i impuls k dalšímu výzkumu zdrojů z východní Evropy, Asie nebo jiných částí světa.

Otázka k diskusi: Tvoje práce se věnuje především galeriím a uměleckým institucím. Dokázala by sis představit, že by se tato feministická perspektiva aplikovala na umělecké vzdělávání? Jak by to mohlo vypadat? Mohl by to být způsob nějaké systémovější změny?

Datum:

Podpis: